

A szófiai „Vaszil Kolarov“ Könyvtár 75 éves

A »Vaszil Kolarov« Könyvtár ez év novemberében ünnepli fennállásának 75. évfordulóját.

A Bolgár Népköztársaság joggal büszke arra a hatalmas fejlődésre, amelyet nagy forradalmár fiának nevét viselő Nemzeti Könyvtára az 1944. szeptember kilencediki győzelmes forradalom óta az új szocialista kultúrát építő erők segítségével megtett.

A könyvtárat 1878-ban alapították, közvetlenül azután, hogy a bolgár nép lerázta az évszázados török elnyomás igáját. Fennállásának első, egészen az 1944-es győzelmes forradalomig terjedő évtizedeiben igen lassan haladhatott a fejlődés útján. A bolgár burzsoá kormányok nem fordítottak figyelmet a Nemzeti Könyvtárra, inkább akadályozták, mint támogatták munkáját; megközelítően sem juttatták ahhoz a jelentős szerephez, amelyet a műveltség és kultúra fejlesztése és kiterjesztése terén a népi demokratikus kormány kijelölt számára. A haladó tudomány és könyvtárpolitika néhány kiváló harcosának ereje nem volt elég az akadályok leküzdésére: a könyvtár 60 év alatt nem fejlődött annyira, mint a győzelmes forradalom utáni nem egészen egy évtized folyamán. Egy példa is élesen megvilágítja ezt: a könyvtári dolgozók létszáma az elmúlt öt év folyamán a réginek tízszerezésére emelkedett s jelenleg 165.

A népi demokratikus államhatalom teljesen szétzúllított állapotban vette át a könyvtárat, amelyet erősen megviseltek a fasiszta háború pusztításai is. A népi kormány azonban felismerte a könyvtár jelentőségét s mindent elkövetett, hogy a bolgár nép olyan nemzeti könyvtárral rendelkezze, amely képes lesz kielégíteni a szabad, dolgozó tömegek megnövekedett kulturális szükségleteit.

A győzelem után azonnal felújították a »Bulgarszki Knigopisz« című kurrens regisztráló bibliográfiát, biztosították a könyvtár számára a köteles példány szolgáltatást. A Szovjetunióval 1946-ban kötött könyvcsereforgalmi megállapodás — amit hamarosan a népi demokratikus államokkal s a többi országokkal létrejött könyvcsereforgalmi megállapodások követtek — biztosítja a szovjet irodalommal s általában a külföldi irodal-

mak anyagával való gyarapodást. A gazdag anyagot felölelő bolgár-magyar könyvcserét magyar részről az Országos Széchényi Könyvtár bonyolítja le.

A háború pusztításai után újra neki-lendülő könyvtárosok kis kollektívájának lelkes és megfeszített munkával sikerült 1947-re rendezni a könyvtár állományának legfontosabb részlegeit. Ekkor már sor kerülhetett arra, hogy a könyvtár új épületének befejezett helyiségeiben meg lehessen kezdeni a Nemzeti Könyvtár korszerű berendezését.

A könyvtár új épülete értékes alkotása az új bolgár építőművészetnek. Szép park közepén emelkedik. Tágas és sikerülten elrendezett helyiségeivel jól oldja meg egy nagy modern könyvtár-épület belső tagolásának kérdéseit is. Olvasótermei és kutatószobái összesen ötszáz olvasót fogadhatnak be; modern, nyolcemeletes, vaspolcozatú raktára két millió kötet befogadására alkalmas; ez a raktári férőhely hosszú évtizedekre biztosítja a könyvtári állomány növekedésének zavartalanságát. A raktárak okos elhelyezése igen megkönnyíti az olvasók gyors kiszolgálását. A könyvtár állománya jelenleg 400,000 kötet. Az 1400 darabból álló szláv kézirat-gyűjtemény, a 3500 darabnyi keleti kézirat-gyűjtemény, a mintegy félmilliónyi levéltári dokumentum és közel 2000 darab térkép teszi teljessé a könyvtár anyagát. Őrzésük, gyűjtésük és feldolgozásuk a könyvtár speciális osztályainak feladata. A speciális könyvtári osztályok mellett — mint amilyenek a kéziratár, a keleti gyűjtemény, a régi és ritka könyvek tára, zeneműtár, arckép és grafikai gyűjtemény stb. — van a könyvtárnak mikrofilmosztálya, fotolaboratóriuma és külön nyomdája is. Gondoskodtak arról is, hogy az előadások számára megfelelő előadóterem, a kiállítások részére pedig alkalmas kiállítási helyiség álljon rendelkezésre.

A »Vaszil Kolarov« Könyvtár, a szocialista könyvtárpolitikai feladatoknak megfelelően nemcsak a könyvgyűjtés, őrzés és feldolgozás munkáját végzi, hanem ellátja a népművelés általános, nagy munkájából részesülő feladatokat is. A régi könyvtár szűk, elzártkózt munkája ugyanúgy egészült ki itt a kultúr-

forradalom nagy tömegnevelő feladataival, mint nálunk az Országos Széchényi Könyvtáré. A bolgár Nemzeti Könyvtár is elsőrendű feladatának tartja, hogy módszertani segítséget nyújtson a bolgár könyvtárhálózat minden intézményének, hogy részt vegyen a könyvtáros utánpótlás felnevelésében, hogy katalógusaival, bibliográfiáival s egyéb kiadványaival, könyv- és könyvtárpropagandájával szolgálja a szocialista kultúra építését.

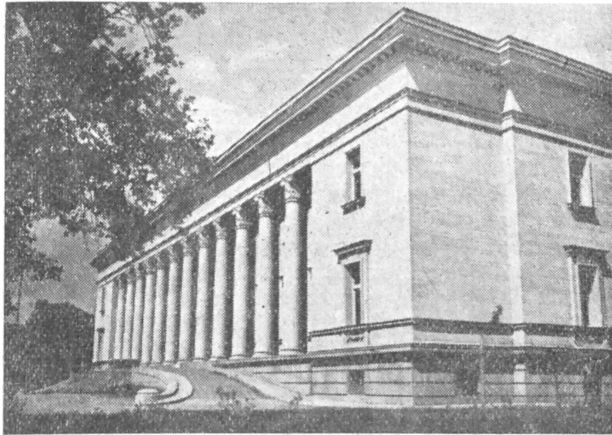
A könyvtár szocialista építőmunkáját hangsúlyozza az is, hogy Vaszil Kolarov nevét viseli a bolgár Nemzeti Könyvtár. Vaszil Kolarov a nemzetközi munkásmozgalom egyik vezető alakja, Dimitrov harcostársa volt s a monarchofasizmus szétzúzása után a köztársaság ideiglenes elnöke, külügyminisz-

tere, majd Dimitrov halála után a minisztertanács elnöke lett. Fáradhatatlanul harcolt a szocializmus építéséért és a bolgár nép kulturális forradalmának kibontakozásáért.

A magyar könyvtárosok mélyen átérzik a bolgár Nemzeti Könyvtár munkájának jelentőségét, baráti együttérzéssel veszik ki részüket az évforduló ünnepléséből. Tudják, hogy azonos célokért harcolnak: népük felemelésének s a dolgozók nemzetközi szolidaritásának nagy céljaiért, a béke megvédéséért s a nép kivívott szabadságának megőrzéséért. Nagyszerű és felemelő munkájukhoz szívből kívánnak erőt, lelkesedést és sok sikert.

VARJAS BÉLA

az irodalomtudományok kandidátusa,
az Országos Széchényi Könyvtár vezetője

A szófiai „Vaszil Kolarov” Nemzeti Könyvtár

A Népművelési Miniszter utasítását a könyvtárak könyvtárlapjának védelméről, valamint a cserekönyvtárak (letéti könyvtárak) létesítéséről és a községi könyvtárak nyilvántartásainak egyszerűsítéséről lapunk 45-48. oldalán közöljük.